

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Waldmann Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 6.M.3970/2009/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett számú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 6.M.3970/2009/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.000,- (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 6.M.3970/2009/6. számú jogerős ítéletével - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte az alperes ... számú, 610.000,- forint munkaügyi bírság kiszabását tartalmazó közigazgatási határozatát.

A megállapított tényállás szerint az alperes ... 2008. október 22-én kelt elsőfokú határozata 610.000 forint bírsággal sújtotta a felperest, továbbá kötelezte, hogy tartsa be a munkavállalók esedékes éves szabadságának kiadására vonatkozó, az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 134. § (3) bekezdésében írt rendelkezését. A hatóság döntését azzal indokolta, hogy a piackutatási tevékenységgel foglalkozó felperes 2007. év folyamán az általa foglalkoztatott 140 munkavállalója közül hatvan főnek annak ellenére nem adta ki az adott évben esedékes 1-20 munkanap közötti szabadságát, hogy - a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - kivételesen fontos gazdasági, illetve a munkáltató működési körét közvetlenül és súlyosan érintő ok nem volt igazolható. A munkavállalók fel nem használt szabadságát a munkáltató a következő évben 2008. március 31-ig egyébként kiadta.

Az alperes a 2009. január 23-án kelt másodfokú határozatával - a

felperes fellebbezését elutasítva - az elsőfokú közigazgatási határozatot helybenhagyta. Az elsőfokú eljárásban feltárt tényállás hiányos voltára alapított felperesi hivatkozást azért nem fogadta el, mert megítélése szerint még a fellebbezéshez csatolt megbízási szerződések sem voltak alkalmasak a 2007. évében történt gazdasági események egészének értékelésére. Kifejtette, hogy a foglalkoztató által végzett piackutatási és értékesítési tevékenység felfutása éppen az év utolsó negyedévére jellemző, ezért a megrendelések számának hivatkozott megnövekedése nem tekinthető előre nem kalkulálható körülménynek. Kivételesen fontos gazdasági érdekként elfogadható indok ugyanis a munkaszervezéstől független, előre nem tervezhető körülmény lehet. Utalt arra is, hogy a felperesnek egyéb munkaszervezési intézkedések útján (alkalmi munkavállalók bevonásával, vagy a munkaidő átcsoportosításával) lehetősége lett volna a munkavállalók szabadságának kiadására.

A felperes a jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálata céljából benyújtott keresetében annak az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az alperes nem tett eleget a tényállás megállapítása vonatkozó kötelezettségének, helyette csupán általánosságokat fogalmazott meg. Figyelmen kívül hagyta, hogy az utolsó negyedévre eső teljesítés a 2007-es gazdasági év teljes bevételének felét tette ki, amely önmagában igazolta a munkáltató kivételesen fontos gazdasági érdekét. Hivatkozott arra is, hogy a megsértett munkaügyi előírás nem a teljes munkavállalói létszámot érintette. Elismerte, hogy bár rendszeresen foglalkoztatott alkalmi munkavállalókat is, a perbeli időszakban nem várt módon megemelkedett számú megrendelések teljesítése azonban nem nélkülözhetette a kipróbált, tapasztalt munkavállalóinak részvételét, mivel az új munkavállalók kiválasztása és betanítása négy-öt munkanapot is igénybe vett volna.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetének helyt adó jogerős ítéletében igazoltnak tekintette, hogy 2007. negyedik negyedévet megelőzően a felperes az összesen hat szerződéses partnerrel kötött keretszerződése alapján mindösszesen 69.168.000 forint árbevétellel számolhatott előre, az ezt követően érkezett nagyszámú új megrendelés alapján azonban az utolsó negyedév elteltével 266.782.618 forint árbevételt realizált. Értékelte, hogy a 2007. évre vonatkozó szerződésekben szereplő teljesítési időre figyelemmel a felperesnek decemberben volt a legtöbb munkája, amelyből arra következtetett, hogy a vizsgált időszakban a kivételesen fontos gazdasági érdek fennállása megállapítható volt.

A jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozott.

Fenntartotta azon érvelését, miszerint a profitorientált munkáltatói érdek önmagában nem indokolhatja a szabadság kiadására vonatkozó törvényi szabályok mellőzését. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek állt érdekében a kivételesen fontos gazdasági érdek megállapításának alapját képező tények bizonyítása. A hatóság ugyanis csak az ügyfél által rendelkezésre bocsátott okiratokból ismerheti meg az tényállás alapját képező, a közigazgatási határozatot megalapozó adatokat, ezért azokat a felperesnek kellett volna szolgáltatnia.

Fenntartotta, hogy a közigazgatási eljárás meghozatalakor rendelkezésre álló adatok nem támasztották alá felperes által hivatkozott, kivételesen fontos gazdasági érdek fennállását. Az ügyfél 2008. szeptember 9-ei meghallgatása során a kivételesen fontos gazdasági érdek fennállására egyáltalán nem hivatkozott, intézkedése magyarázataként csak „a sok munkát” említette, azonban még az elsőfokú határozat elleni fellebbezéséhez csatolt, a negyedik negyedévi teljesítésre vonatkozó szerződesei sem voltak elegendőek az általa hivatkozott feltételek bekövetkezésének bizonyítására. Nem hárítható az alperesre annak következménye, ha a közigazgatási eljárás során az ügyfél hiányosan bizonyított, majd keresetét korábban nem ismert gazdasági adatokra, szerződéses partnerekre hivatkozással nyújtotta be. A munkaügyi bíróság ezért a Pp. 339/A. és 339/B. §-ának megsértésével értékelte a perben csatolt, új felperesi bizonyítékokat, nem vizsgálva azt, hogy az alperesi hatóság az ellenőrzés során elé tárt adatok alapján a megfelelő jogi következtetésre jutott-e.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Arra hivatkozott, hogy a téves tényállás alapján a hatóság szükségképpen téves jogi következtetésre jutott, ezért a keresettel támadott jogerős közigazgatási határozat sem lehetett megalapozott.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

Az alperes a jogerős ítélet felülvizsgálatát kizárólag azért kérte, mert álláspontja szerint a munkaügyi bíróság a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve értékelte, továbbá a Pp. 339/A. §-a és 339/B §-ában írtakkal ellentétesen, indokolatlan bizonyítást folytatott le. A Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmét azzal is indokolta, hogy a munkaügyi bíróság az így feltárt tényeket ítélete alapjául felhasználta. A Pp. 272. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslati jellegére tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a

felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta.

Az alperes által lefolytatott hatósági vizsgálat kereteit a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezései szabják meg. A Ket. szabályai kiemelt fontosságot tulajdonítanak annak, hogy az eljárás alá vont ügyfél - érvei és bizonyítékai előterjesztése céljából - megfelelően tájékozódhassék a közigazgatási eljárás során történt eseményekről. Ugyanakkor a Ket. 50. § /1/ bekezdése a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázását az eljáró hatóság kötelezettségévé teszi, amelynek során a Ket. 1. § (2) bekezdése szerint a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

A közigazgatási bíráskodás funkciója a közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzése. A Pp. 339/A. §-szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül. A határozat törvényessége tehát - az idő múlására, a jogszabályok módosulására, és a körülmények változására tekintet nélkül - csak úgy ítéltető meg, ha a bíróság azt a meghozatala időpontjában hatályos jogszabályokkal veti össze, illetve azokat az eljárás megindításakor, az eljárás alapjául szolgáló tényálláshoz viszonyítja. A Pp. 339/B. §-a pedig a mérlegelési jogkörben hozott határozatok jogszerűségének alapvető szempontjait tartalmazó rendelkezés, amellyel kapcsolatban kiemelendő, hogy annak alapja szintén a kellő mértékben feltárt tényállás.

Az alperes által hivatkozott törvényi rendelkezések ezért nem adnak alapot a bizonyítás eredményének felhasználhatóságát illető, a felülvizsgálati kérelemben foglalt következtetésre.

Az alperes sem a per során, sem felülvizsgálati kérelmében nem vitatta a felperes által utóbb szolgáltatott információk hitelességét. Peradat, hogy a felperes az alperes elsőfokú ... számú határozatából értesült arról, hogy az alperes a közigazgatási eljárásban feltárt - túlnyomórészt a foglalkoztatottak létszámára, szerződésük jellegére, munkavégzésük időbeosztására, a szabadság kiadásának általános rendjére - vonatkozó adatokra, és az ügyfél nyilatkozatára figyelemmel a munkaügyi bírság jogalapja tekintetében milyen következtetésre jutott. A fellebbezéséhez csatolt, általa elégségesnek vélt adatok azonban az alperes álláspontja szerint azért nem volt alkalmasak a felperes érvelésének alátámasztására, mert azok nem ölelték fel a teljes 2007-es gazdasági évet.

Nem vitás, hogy az eljárás alá vont ügyfél érdekében állt mindazon érvek és bizonyítékok felsorakoztatása, amelyek a számára hátrányos jogkövetkezmények elhárítását eredményezhették. Az alperes azonban az adott esetben olyan jogi norma (kivételesen fontos gazdasági érdek bizonyítatlansága) alapján hozta meg a felperest bírságoló határozatát, ahol a szabálynak való megfelelés körültekintő mérlegelést igényelt. Mivel a közigazgatási határozat jogszerűségének alapja a tényállás alapos felderítése, az ügyfél részéről történt elégtelen bizonyítás esetén az adott esetben - a Ket. által biztosított törvényi keretek között - nem volt mellőzhető további adatok beszerzésének megkísérlése. Indokolt volt ezért a munkaügyi bíróság eljárása, amikor a hiányzó 2007. évi gazdálkodási adatokat vizsgálódási körébe vonta.

A felülvizsgálati eljárásban nincs helye a felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg. A Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye (BH1999. 44.).

A munkaügyi bíróság a közigazgatási eljárás alapját képező, és a perben feltárt bizonyítékokat meggyőződése szerint bírálta el, ezért az ítélet nem sértette a Pp. 206. § /1/ bekezdését.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a munkaügyi bíróság jogerős ítéletét - a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálva - hatályában fenntartotta.

Az felülvizsgálati eljárási költség viseléséről szóló rendelkezés a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) c) pontja alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. szeptember 28.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. tanács elnöke, előadó bíró, dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő